

Tabela: Simboli za prostovoljno dodatno označevanje v živilih prisotnih snovi, ki povzročajo alergijo ali intolerance

GLUTEN

1. žita, ki vsebujejo gluten, in sicer: pšenica (npr. pira in horasan), rž, ječmen, oves ali njihove križane vrste, in proizvodi iz njih, razen:
- (a) glukoznih sirupov na osnovi pšenice, vključno z dekstrozo (*);
  - (b) maltodekstrinov na osnovi pšenice (*);
  - (c) glukoznih sirupov na osnovi ječmena;
  - (d) žit, ki se uporabljajo za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora.

PŠENICA

RŽ

OVES

JEČMEN

OPOMBA: Označiti je potrebno konkretno vsebovano žito, ki vsebuje gluten.

2. raki in proizvodi iz njih;

RAKI

3. jajca in proizvodi iz njih;

JAJCA

4. ribe in proizvodi iz njih, razen:

- (a) ribje želatine, ki se uporablja kot nosilec za vitamine ali karotenoide;
- (b) ribje želatine ali želatine iz ribjih mehurjev, ki se uporablja kot sredstvo za bistrenje piva in vina;

RIBE

5. arašidi (kikiriki) in proizvodi iz njih;

ARAŠIDI

6. zrnje soje in proizvodi iz njega, razen:

- (a) popolnoma rafiniranega sojinega olja in maščob (*);
- (b) naravnih zmesi tokoferola (E306), naravnega D-alfa-tokoferola, naravnega D-alfa-tokoferol acetata, naravnega D-alfa-tokoferol sukcinata iz soje;
- (c) rastlinskih sterolov in estrov rastlinskih sterolov iz sojinega olja;
- (d) rastlinskih estrov stanola, proizvedenih iz sterolov iz sojinega olja;

SOJA

MLEKO

OREŠKI

7. mleko in mlečni proizvodi (vključno z laktozo), razen:
- sirotke, ki se uporablja za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora;
  - laktitola;

8. oreški, in sicer **mandlji** (*Amygdalus communis L.*), **lešniki** (*Corylus avellana*), **orehi** (*Juglans regia*), **indijski oreščki** (*Anacardium occidentale*), **ameriški orehi** (*Carya illinoinensis* (Wangenh.) K. Koch), **brazilski oreščki** (*Bertholletia excelsa*), **pistacija** (*Pistacia vera*), **makadamija** ali orehi **Queensland** (*Macadamia ternifolia*) ter proizvodi iz njih, razen oreškov, ki se uporabljajo za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora;

MANDLJI

LEŠNIKI

OREHI

PISTACIJA

MAKADAMIJA

INDUŠKI
OREŠČKI

AMERIŠKI
OREHI

BRAZILSKI
OREŠČKI

ZELENA

9. zelena in proizvodi iz nje;

GORČIČNO
SEME

10. gorčično seme in proizvodi iz njega;

SEZAM

11. sezamovo seme in proizvodi iz njega;

ŽVEPLOV
DIOKSID

12. žveplov dioksid in sulfiti v koncentraciji več kot 10 mg/kg ali 10 mg/l glede na skupni SO₂, ki se izračunajo za proizvode, ki so pripravljeni za uživanje ali obnovljeni v skladu z navodili proizvajalcev;

13. volčji bob in proizvodi iz njega;

VOLČJI BOB

MEHKUŽCI

14. mehkužci in proizvodi iz njih.

*OPOMBA: In proizvodov iz njih, če ni možnosti, da bi se zaradi postopka njihove predelave povečala stopnja alergenosti, kakršna po ocenah EFSA velja za ustrezen proizvod, iz katerega ti izhajajo.

Pri označevanju alergenov bodite pozorni pri navajanju oreškov. Skladno z zakonodajo so kot alergene snovi ločeno navedeni (a) arašidi (kikiriki) in proizvodih iz njih (npr. arašidovo olje, arašidovo maslo, čokolada, flipsi, omake, peciva, torte) ter (b) oreški, in sicer mandlji, lešniki, orehi, indijski oreški, ameriški orehi, brazilske oreške, pistacija in makadamija. Opozarjam, da je pri navajanju alergenov potrebno navesti konkretno oreške (npr. mandlji,...) in ne le navedbe, da živilo »vsebuje oreške«. V ta namen so bili za različne alergene oblikovani tudi različni simboli z navedbo konkretnega oreška.

Pozornost je potrebna tudi na področju označevanja žit, ki vsebujejo gluten. Gluten se nahaja v različnih žitih, zlasti v pšenici (tudi piri), rži, ječmenu, ovsu ali njihovih križanih vrstah ter proizvodih iz njih, npr. kruhu, testeninah, drobtinah, tortah, piškotih, mesnih izdelkih, omakah, juhah in jušnih koncentratih, in hrani, posipani z moko. Skladno z zakonodajo morajo nosilci živilske dejavnosti tudi na nepredpakiranih živilih označiti vrsto vsebovanega žita, in ne le informacijo, da je živilo sestavljeno iz »žit«, ki vsebujejo gluten.

Smernice za označevanje nepredpakiranih živil

Medtem ko je način informiranja o prisotnosti alergenov v predpakiranih živilih v zakonodaji zelo natančno opredeljen, so pristopi pri označevanju alergenov v nepredpakiranih živilih lahko precej različni. Trgovinska zbornica Slovenije je zato v sodelovanju z Institutom za nutricionistiko pripravila Smernice za označevanje alergenov v nepredpakiranih živilih, ki za nosilce dejavnosti, ki se sklicujejo nanje, opredeljujejo njihove zahteve v zvezi z zagotavljanjem informacij potrošnikom o alergenih v nepredpakiranih živilih. V smernicah so opredeljeni tudi možni načini zagotavljanja informacij o alergenih, ki se jih lahko poslužijo podjetja. Poleg vzpostavitve simbolov (piktogramom) alergenov za trgovce pomembno novost predstavlja tudi možnost navajanja alergenov z enotnimi identifikacijskimi kodami, kadar navajanje alergenov neposredno ob živilu oziroma ob njegovi predstavitevi potrošniku ni mogoče. Smernice se uporablja prostovoljno, odobrilo pa jih je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Dodatne informacije in povezave:

- Pravila označevanja alergenov v živilih so določena z evropsko zakonodajo: Uredba (EU) št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom ([povezava](#))